

wiersz Czesława Miłosza
ze zbioru "TO"
muz. Jerzy Bauer

DAEMONES

(pośmiertny dialog Autora z diabłem)

*na - baryton i fortepian
dla jednego lub dwóch
wykonawców*

*czas trwania nagrania komput. - ca 7'42"
w realnym wykonaniu - ca - 8'*

DAEMONES -
wiersz Czesława Miłosza - ze zbioru „TO“
- wyd. Znak - Kraków 2004

Zbliża się pora wyznania.
Oto się prawda odsłania
I twoje życie skłamane
Świata ma być pokazane.
Pewnie, że gorzka to chwila,
Każdy się przed nią uchyla,
Wstyd pali, kwili sumienie,
Kiedy ty zjawiasz się na scenie
Przed obojętnym gronem,
Starą tragedią znudzonym.
Doceniam twoją odwagę
I między zalety ją kładę,
Że wolisz cierpieć widomie,
Niż chować się za ironię.

Pakt nasz dobiega końca.
Nie cofniesz zachodu słońca.
Co obiecałe, spełniłeś,
Rzec można, nie darmo żyłeś.
Twoje zebrane dzieła
Sława jęzorem liznęła,
Nagrody, brawa, zaszczyty
Witasz, w grzecznościach ukryty
I brzęk złotego łańcucha
Powinien dodawać ci ducha.

Niestety, Panowie diabli,
Choćbyście mnie dopadli,
Pożytku dla was niedużo,
Nie nacieszycie się moją duszą.
Forma mnie zawsze pęta,
Gra wcześniej była zaczęta,

Czy lepszy byłem, czy gorszy,
Na grze mój żywot się skończy,
I z całą moją odwagą
Nie umiem wystąpić nago,
Rytmy i rymy odrzucić,
Do samej esencji wrócić.

Przez mroczne biegłem katedry,
Nieznane siły mnie strzegły
W popiołach, w trzasku i dymie.
Karany za to, że żyję,
Nosiłem skazę pamięci,
Czerń dodawałem do wierszy.
Ale kim byłem naprawdę,
Nie zdradzą pisanie żadne.
Czy w obłok tak zmienny i nikły,
Będziecie pakować swe widły
I za to dręczyć przez wieki,
Że człowiek byłem kaleki?

Źle jest, wyznajesz z pokorą,
Nie tym być, za kogo nas biorą.
Codziennie rozpacz ukrywać,
Maszkary z twarzy nie zmywać,
I tylko chodzić z nadzieją,
Że ludzie nas nie wyśmieją.
A trwoga twoja największa,
Że zajrzą tobie do wnętrza
I zamiast Sprawiedliwego
Zobaczą wariackie ego,
Które się w jednym nie zmienia:
W przyznaniu sobie znaczenia.

Żadnej podświadomości pewno nie miałem.
Bardziej grzeszyłem, nie wiem, duszą czy ciałem?
W psychoanalityczne nie wierzę głębie.
Jeżeli to postęp, nic mi po tym postępie.
Po prostu diabli męczą, a wtedy przykro.
Bronię się zamawianiem, jakby modlitwą.
Zamiast spowiedzi, w nocy układam strofy.
Tylko dlatego mądry, że zaściankowy.

(proszę PT Wokalistę - o bardzo czytelne
podawanie tekstu poetyckiego -
w śpiewie i w recytacji,
o zbudowanie aktorsko dwóch
zróżnicowanych charakterem
dialogujących postaci,
o wyobrażenie sobie stanów emocjonalnych
podawanych tekstów
i czerpania z tych wyobrażeń
odważnych pomysłów wyrazowych).

(diabeł - demonicznie -
nieco odkształconym głosem)

Diabeł (prawie krzyk) (z przesadną wymową samogłosek)

ff Ae i - ou - a o - i Dae - mo - nes! a - e i - o u - a o - i

a - e i - o u - a o - i

(diabeł - demonicznie -
nieco odkształconym głosem)

f Zbli - ża się po - ra wyz - na - nia. O - to się praw - da od -

18 *molto espressivo* *parlando* *(diabeł - demonicznie - nieco odkształconym głosem)*

śła - nia i two - je ży - cie skła - ma - ne

20 *meno mosso*

świa - tu ma być po - ka - za - ne.

pp

22 *mp*

u - a o - i Pew - nie, że gorz - ka to chwi - la,

(8vb)

24 *mp*

każ - dy się przed nią u - chy - la,

(8vb)

26

wstyd pa - li, kwi - li su - mie - nie, kie - dy ty

26

8vb

28

zja - wiasz się na sce - nie *f* przed o - bo - jętym gronem,

28

mf *p*

(8vb)

30

sta - rą tra - ge - dią znu - dzo - nym.

30

(con mollezza)
meno mosso
♩ = ca 80
I. r.ęka
p

32

mp

32

Diabeł

35 *p*

Do-ce-niam two-ją od - wa-gę i mię-dzy za - le-ty ją

38 *p*

kła - de, że wo-lisz cier-pieć wi - do - mie,

40 *mf*

niż cho-wać się za i - ro - nię. a - e i - o

42

u-a o-i a-e i-o u-a o-i

45 *f* Pakt nasz do-bie-ga koń - ca. Nie cof-niesz za-cho-du słoń - ca.

47 Co o-bie-ca-ne, speł-ni - łeś, rzecz moż-na, nie dar-mo ży - łeś.

(diabeł - demonicznie -
nieco odkształconym głosem)

49 *parlando* w swobodnym rytmie

Two-je zeb - ra - ne dzie-ła sła - wa ję - zo-rem liz - nę - ła, na-gro-dy,

52 bra-wa, zasz-czy - ty wi - tasz, wgrzech-ność-ciach u - kry - ty i

55

brzęk zło - te - go łań - cu - cha po - wi - nien do - da - wać ci du - cha.

55

mp *mf*

(patetycznie)

57 *Autor*

f Nie - ste - ty,

57

mp *cresc.* *mf* *f* *mf*

59

Pa - no - wie diab - - - li,

59

mf *mp* *pp*

61

mf choć - byś - cie mnie do - pad - li, po - żyt - ku dla was nie -

61

mp *Andando*

64

du - żo, nie na-cie-szy-cie się - - mo - - ją du - szą.

67

mf

mf

Autor

(z zastanowieniem)

71

mf Czy?

71

mp

p

74

czy lep - szy by-łem, czy gor - szy, na grze mój ży-wot się skoń - czy,

74

76

i zca-ła mo - ją od-wa - gą nie u-miem wy-stą-pić na - go, _____

78

(żałosne westchnienie)

ryt - my i ry - my od-rzu - cić, och!

81

do sa - mej e - sen - cji wró - cić, och! ryt - my i

83

ry - my od-rzu - cić? do sa - mej e - sen - cji wrócić?

85 *gliss. (jak westchnienie)*

ff O - - - - - ch!

88 *meno mosso* (z wewnętrzną emfazą)

mp Przez mrocz-ne bieg-łem ka - ted - ry, nie -

88 M.M. ♩ = c. 70

p

92

zna-ne si - ły mnie strzeg-ły w po-pio-łach, w trzasku i dymie. Ka - ra - ny zato, że ży - ję,

92

(8vb)

95

no - si - łem ska - zę pa - mię - ci, czerń do - da - wa - łem do wier - szy.

95

(8vb)

A - le kim by - łem na - praw - dę, nie zdra - dzą pi - sa - nia żad - ne.

(prawie krzyk)

99 **ff** Czy w ob - ło - k tak zmienny i nik - ły, bę - dzie - cie pa - ko - wać swe wid - ły i za to drę - czyć przez

102 wie - ki, że czło - wiek by - łem ka - le - ki?

102 **p** (nieśmiało)

105 **Diabeł**

mp Źle jest, wyz - na - jesz zpo - ko - rą, nie

107

tymbyc, za ko-go nas bio-raz. Co-dzien-nie roz-pacz u-kry - wac, - masz -

109

ka-ry ztwa-rzy nie zmy - wac,

111

i tyl-ko cho-dzić zna-dzie - ja, ze lu - dzie - nas nie wyśmie - ja.

113

A trwo-ga two-ja naj-wiek - sza, ze zaj - rzą to-bie do wnę - trza

115

i za-miast > Spra-wied - li - we - go zo - ba - cza - wia - c - kie e - go,

8vb

117

któ-re się wjed - nym nie zmie - nia: wpryz - na - niu so - bie zna - cze - nia.

8vb

119

pp

Ped.

Autor

cały tekst na płaczu - rytm i dźwięki improwizacyjnie - (zapis - jest tylko propozycją rytmiczną)

121

Żad - nej podświa - do - moś - ci pew - no nie mia - łem.

121

*

123

Ped.

125

> Bar-dziej grzeszyłem, niewiem, du-szą czy cia-łem?

125

p

Ped. *

127

Wpsy-cho-a-na-li-tycz-ne nie wie-rzę głę-bie.

127

p

129 (wolniej)

Je - że - li to pos - tęp, nic mi po tym pos - tę - pie.

129

pp

a tempo

Ped. *

131 (wolniej)

Po pros-tu diab-li mę-czą, a wte-dy przy - kro.

131 *a tempo*

Bro-nię się za-ma-wia-niem, jak-by mod-lit-wą.

133

Za-miast spo-wie-dzi, wno-cy u-kła-dam stro-fy.

135 *pp*

(krzyknąć mocnym głosem do wnętrza otwartego fortepianu)

f Tyl-ko dla-te-go mą-dry, że zaścian-ko-wy.

137

(pianista - proszę wcisnąć pedał fortepianu dla rezonansu głosu)

139 *mf* *f* 3 5 3 3 3

$\text{♩} = \text{c. } 100$

141 *ff* *f* 8vb (sygnaturka)

143 *f* *p* *f* *p* 3 3 3 3 8vb *f*

145 *f* *ff* (wściekle) Dae - mo - nes!

145 *f*